

Î N C H E I E R E

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Societatea Comercială „Danalex Brio” Societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Danalex Brio” Societate cu răspundere limitată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, fiind casată parțial hotărîrea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 11 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 22 ianuarie 2016, SRL „Danalex Brio” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în cadrul controlului fiscal efectuat la 28 septembrie 2015 prin metoda verificării operative la magazinul alimentar amplasat pe str. Mitropolit Dosoftei 126, mun. Chișinău, ce aparține SC „Danalex Brio” SRL, s-a depistat că contribuabilul a expus spre comercializare mărfuri supuse accizelor, pe care sunt aplicate timbre de acciz nevalabile și anume: o sticlă de vodca Pshenoff, vol. 0,5 lit., alc. 40%”, marcată cu timbrul de acciz cu nr. 1503000948743 nevalabilă, care nu corespunde informației de pe site-ul www.vinmoldova.org. și a fost întocmit actul nr. 1-721431 din 28.09.2015.

Ulterior, la data de 15.10.2015, d-na Lilia Culic-șef-adjunct al Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, cu participarea dlui Corneliu Prisăcaru, șeful Direcției control fiscal nr. 3, dlui Marian Doboș, șef al Secției control operativ nr. 12, dlui Postu Daniel, șef al Secției juridice, fără participarea conducătorului SC „Danalex Brio” SRL, au examinat actul de control fiscal nr.1-721431 din 28.09.2015 privind respectarea legislației, întocmit de inspectorii Andrei Răilean și Calistru Dragoș și au constatat la punctul nr.3: încălcarea obligațiilor prevăzute de art. 123, alin. (5) din Codul Fiscal și Legea nr. 1100 din 30.06.2000, prin comercializarea mărfurilor supuse accizelor, pe care sunt aplicate timbre de acciz nevalabile și anume: o sticlă de vodca Pshenoff, vol. 0,5 lit. alc. 40%, marcată cu timbrul de acciz cu nr. 1503000948743 nevalabilă, care nu corespunde informației de pe site-ul www.vinmoldova.org. și în baza art.241 al Codului Fiscal

au decis: a aplica pentru încălcarea legislației fiscal și a transfera la buget în termen de 30 zile la contul Ministerului Finanțelor –Trezorăria de Stat, 30 000 lei amendă pentru comercializarea mărfurilor, pasibile marcării cu timbre de acciz, pe care sunt aplicate timbre de acciz nevalabile, aplicată în conformitate cu art.262 Codul fiscal.

Susține că, controlul fiscal la fața locului, prin metoda verificării operative la magazinul alimentar situat pe str. Mitropolit Dosoftei 126, mun. Chișinău, care aparține SC „Danalex Brio” SRL este ilegal prin faptul că:

- Decizia privind inițierea controlului fiscal prin metoda verificării operative nr. 14077 a fost emisă la data de 18.09.2015, iar controlul propriu-zis s-a desfășurat pe data de 28.09.2015. Controlul fiscal operativ la data de 28.09.2015 s-a petrecut în lipsa persoanelor sau a reprezentantului cu funcții de răspundere a SC „Danalex Brio” SRL;

- Actul nr.1-721431 din 28.09.2015 este întocmit ilegal și contrar procedurilor legale, prin faptul că nu este semnat de persoanele sau reprezentantul cu funcție de răspundere a SC „Danalex Brio” SRL, dar a fost semnat de către stagiara Sandu Tamara, care nu avea împuterniciri legale de a semna actul de control fiscal.

Punctul nr. 3 din Decizia nr. 2435/3/12 din 15 octombrie 2015, punctul nr.3 din Decizia nr. 273 din 12 noiembrie 2015, emise de IFS Chișinău și punctul nr.3 din Decizia nr. 222 de la 23.12.2015, emisă de IFPS, sunt ilegale în fond și emise contrar prevederilor legii.

SC „Danalex Brio” SRL, a prezentat, prin contestația din 21 octombrie 2015 și contestația de la 27.11.2015, toate dovezile și argumentele ce confirmă legalitatea acțiunilor reclamantului, lipsa vinovăției în săvârșirea presupusei încălcări fiscale. Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și IFPS RM nu a făcut nici o investigație plauzibilă și nu a elucidat toate circumstanțele cazului pentru a stabili adevărul, dar s-au bazat numai pe actul nr. 1-721431 din 28 septembrie 2015.

În Decizia nr. 2435/3/12 din 15 octombrie 2015, Decizia nr. 273 din 12 noiembrie 2015 și Decizia nr. 222 din 23.12.2015 s-a menționat asupra încălcării de către SC „Danalex Brio” SRL a art. 123 alin. (5) al Codului Fiscal și al Legii nr. 1100 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice.

Art.123 alin. (5) Cod Fiscal expres stipulează că, mărfurile supuse accizelor îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, cum ar fi votca, lichiorurile și alte băuturi spirtoase, divinurile, comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova sau importate pentru comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile supuse accizelor îmbuteliate în ambalaj pentru consum final procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sunt pasibile marcării obligatoriu cu Timbrul de acciz.

Marcarea se efectuează în timpul fabricării mărfurilor supuse accizelor, pînă la importarea acestora, iar în cazul mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova pînă la momentul expedierii (transportării) acestora din încăperea de acciz.

Conform art.16 din Hotărîrea Guvernului nr.1481 din 26.12.2006 cu privire la marcarea producției alcoolice, responsabilitatea marcării producției alcoolice în scopul comercializării revine agenților economici producători autohtoni precum și agenților economici care procură (primesc) producția alcoolică pasibilă marcării de la agenții economici ai Republicii Moldova care nu au relații cu sistemul bugetar în

procesul de fabricație, iar conform art. 29 din același act normativ, se stabilește că, marcarea se efectuează în timpul fabricării producției alcoolice supuse accizelor: b) pentru producția alcoolică fabricată pe teritoriul Republicii Moldova - pînă la data expedierii (transportării) acesteia din încăperea de acciz.

Producția alcoolică verificată la magazinul alimentar amplasat pe adresa str. Mitropolit Dosoftei nr.126, mun. Chișinău, care aparține SC „Danalex Brio” SRL, era deja ambalată și marcată cu timbru de acciz de un agent economic-producător, iar întreprinderea reclamantă a procurat-o în baza facturii fiscale și contractului de vânzare-cumpărare de la agentul economic-distribuitor „Consalcom” SRL.

Potrivit art. 8 Regulamentul privind modalitatea de marcarea cu Timbru de acciz aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1481 din 26 decembrie 2006, comercializarea timbrelor de acciz agenților economici producători (inclusiv din materia primă a clientului) se face nemijlocit de ÎS Fiscservinform, în baza notelor de comandă (cererilor) ale agenților economici respectivi. După cum rezultă din informația prezentată de către inspectorii fiscali în timpul verificării operative, timbrul de acciz cu nr. 1503000948743 este înregistrat după producător, dar nicidecum după SC „Danalex Brio” SRL.

Astfel, este evident că, timbrul de acciz a fost aplicat anterior obținerii mărfii de către SC „Danalex Brio” SRL. Mai mult decît atît, nici un act normativ nu impune obligația contribuabilului de a verifica producția alcoolică, iar actele care au însoțit marfa au fost suficiente din punct de vedere juridico-contabil pentru acceptarea mărfii spre comercializare.

În astfel de circumstanțe, actul de control și deciziile contestate sunt emise contrar prevederilor art. 16 din Hotărîrea Guvernului nr. 1481, care nu pune în sarcina contribuabilului obținerea sau verificarea timbrelor de acciz.

Punctul nr.3 din Decizia nr. 2435/3/12 din 15.10.2015 a IFS Chișinău, punctul nr.3 din Decizia nr. 273 din 12 noiembrie 2015 a IFS Chișinău și punctul nr.3 din Decizia nr. 222 din 23.12.2015 a IFPS RM sunt ilegale ca fiind emise cu încălcarea procedurii stabilite.

Potrivit art. 239 din Codul Fiscal, scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare fiscală constă în: clarificarea promptă, multilaterală, exhaustivă și obiectivă a circumstanțelor în care s-a produs, soluționarea lui în strictă conformitate cu legislația, asigurarea îndeplinirii deciziei, precum și stabilirea cauzelor și condițiilor care au contribuit la comiterea încălcării fiscale, prevenirea încălcărilor, educarea în spiritul respectării legilor și consolidarea legalității, procedură pe care IFS mun. Chișinău și IFPS RM nu au respectat-o.

Conform art.232 al Codului Fiscal al RM, pentru încălcarea fiscală este tras la răspundere doar contribuabilul a cărei persoană cu funcție de răspundere a săvîrșit încălcarea legislației.

La caz, întreprinderea reclamantă nu poate fi sancționată pentru încălcarea imputată din moment ce marfa comercializată a fost achiziționată de la un agent economic și a fost livrată/recepționată în baza facturii fiscale și conform contractul de vânzare, fiind produsă, marcată și ambalată pînă la momentul expedierii în rețeau de comerț de către producător.

Conform art. 234 alin. 1 din Codul Fiscal, sancțiunea fiscală nu se aplică, în întregime sau parțial, iar în cazul în care a fost deja stabilită se anulează, în întregime sau parțial, dacă se prezintă dovezi ce confirmă legalitatea tuturor acțiunilor (inacțiunilor) sau a unor acțiuni (inacțiuni) considerate anterior ilegale.

Deoarece contestația reclamantului din 21.10.2015 împotriva Deciziei nr. 2435/3/12 din 15.10.2015, contestația din 27.11.2015 depusă în adresa Inspectoratului Fiscal Principal de Stat au fost respinse de Inspectoratul Fiscal pe mun. Chișinău și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a RM, consideră că, calea prealabilă de soluționare a prezentului litigiu a fost respectată conform legislației în vigoare.

Solicită reclamantul anularea punctului nr. 3 din Decizia nr. 2435/3/12 din 15.10.2015, punctul nr. 3 din Decizia nr. 273 din 12.11.2015 emise de IFS mun. Chișinău și punctul nr.3 din Decizia nr.222 din 23.12.2015, emisă de IFPS RM în privința SC „Danalex Brio” SRL, privind aplicarea și încasarea de la buget a amenzii pentru încălcarea legislației fiscale, conform prevederilor art. 262 din Codul Fiscal în mărime de 30 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 mai 2016 a fost admisă parțial acțiunea.

S-a anulat Decizia nr. 2435/3/12 din 15.10.2015 emisă de IFS mun. Chișinău asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL „Danalex Brio” în partea ce ține de aplicarea amenzii pentru încălcarea legislației fiscale în mărime de 30 000 lei ca ilegală.

În rest pretențiile reclamantului s-au respins ca nefondate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016 s-a admis apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 mai 2016 în partea prin care s-a anulat Decizia nr. 2435/3/12 din 15.10.2015 emisă de IFS mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre în această parte prin care s-a respins acțiunea în anulare a Deciziei nr. 2435/3/12 din 15.10.2015, privind cazul de încălcare a legislației fiscale, comisă de SRL „Danalex Brio”, emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat Chișinău, în partea ce ține de aplicarea amenzii în mărime de 30 000 lei, pentru comercializarea mărfurilor, pasibile marcării „Timbre de acciz”, cu timbru de acciz nevalabile, ca tardivă.

În rest hotărârea instanței de fond s-a menținut.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că cererea de chemare în judecată a fost înregistrată de către reclamant la data de 22 ianuarie 2016.

În contextul dat instanța de apel a invocat prevederile art. 17 alin.(1) lit. a) a Legii contenciosului administrativ, care stipulează că cererea de chemare în judecată, înaintată de reclamant, în partea prin care se contestă decizia inițială a IFS mun. Chișinău nr. 2435/3/12 din 15 octombrie 2015, este tardivă, depusă cu încălcarea termenului de 30 zile, circumstanță invocată de reprezentantul IFS mun. Chișinău în instanța de judecată.

Or, termenul limită de adresare în judecată a expirat pentru reclamant la 12 decembrie 2015.

Cu referire la cerințele reclamantului cu privire la anularea Deciziei IFS mun. Chișinău nr. 273 din 12 noiembrie 2015, și Deciziei IFPS nr. 222 din 23 decembrie 2015 (emise pe marginea contestației f/n din 27 noiembrie 2015 depusă de SRL „Danalex Brio” împotriva deciziilor IFS pe mun. Chișinău nr.2435/3/12 din 15 octombrie 2015 și nr.273 din 12 noiembrie 2015), instanța de apel a invocat că în această parte acțiunea a fost respinsă, iar reclamantul nu a contestat hotărârea instanței de fond.

La 30 noiembrie 2016 Societatea Comercială „Danalex Brio” Societate cu

răspundere limitată a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii în anulare a Deciziei nr.2435/3/12 din 15.10.2015 privind cazul de încălcare a legislației fiscale, comisă de SC „Danalex Brio” SRL, emisă de IFS pe mun. Chișinău în partea ce ține de aplicarea amenzii în mărime de 30000 lei, ca fiind depusă tardiv, cu menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului se invocă că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Indică recurentul în recurs că instanța de fond a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și apreciat corect probele prezentate, a emis o hotărâre legală și temeinică, însă instanța de apel s-a limitat doar la expunerea asupra tardivității acțiunii, fiind respinsă neteminic doar pe acest motiv.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Societatea Comercială „Danalex Brio” Societate cu răspundere limitată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Societatea Comercială „Danalex Brio” Societate cu răspundere limitată, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul acestora la soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de către Societatea Comercială „Danalex Brio” Societate cu răspundere limitată ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea Comercială „Danalex Brio” Societate cu răspundere limitată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Svetlana Filincova

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru